

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Država in njeno gospodarstvo z ozirom na naše razmere.

I.

Nazori o državi so v sedanjem času taki, da ima ona nalog se svojimi napravami pospeševati duševni in materialni razvoj svojih državljanov, da spadajo v njen delokrog vse pravice, katerih bi si posameznik ne bi mogel umisliti, ali katere bi ga preveliko stale, in da ima ona potem pravico do davkov, t. j. da jej posamezniki materialno pripomorejo, doseči omenjene svrhe.

V konstitucionalnih državah se vrši to tako: Postavodajni organ odločuje upravnej eksekutivi delokrog, privoljuje jej potrebna sredstva t. j. potreben denar in finančnemu ministerstvu nalaga posel v davkih od podložnikov zahtevati in dobiti ta denar.

Iz tega se lahko razvidi, da v obče finančno ministerstvo nij uzrok slabemu ali dobremu finančnemu stanju kake države, niti uprava nij kriva temu, ker oba organa vršita le to, kar jima ukaže legislativa, postavodajalstvo.

Ako posamezna država cvete, ako so njeni podložniki bogati in lahko nosijo vsa bremena, uzrok temu je modro delujoče postavodajalstvo; ako pa država hira, njeni podložniki nejevoljno in težko plačujejo preobite davke, ali če jih mnogo celo plačati ne more, je kriva temu sistema, katero je uvedel le postavodajalni faktor.

Neugodno stanje najbolj dokazuje, da se mora sistema, katera je to stanje prouzročila popustiti. Ker pa je moč države nasproti posamezniku neomejena, zato njena legislativa lahko ukaže: po tem potu bomo poskusili; te naprave hočemo uvesti; v ta namen bomo izdali potrebne novce; in ti posamez-

nik plačuj tem stroškom primerne davke. Ona lahko prezira zakone vladajoče gospodarstveno in financijalno gibanje; a s takim postopanjem nikdar ne bode dosegla svoje svrhe, temveč bode vzbujala nejevoljo svojih državljanov.

Državni dohodki niso zato, da bi jih ona kar tja v beli dan trosila; marveč mora z njimi pospeševati vsestranski napredek in torej tudi gospodarstveni razvoj svojih podložnikov.

Država, katera to dela dostojno, opravlja svoj posel, krepi samo sebe in si tako tudi za prihodnost pripravlja pripomočke, za svoje vedno rastoče naloge.

Ako pa slaba država posameznim gospodarstvom preveč jemlje in jih s tem slabi ali celo uničuje, onda je to očitno nasprotje. Država s preobilnimi davki ovira ali celo uničuje posamezna gospodarstva, katera sicer hoče in mora z njimi pospeševati in razvijati.

Uže od nekdaj, še v časih, ko je bila država samodržna doména vladarjeva, v časih, ko je samo volja suverenova vse pomenila, uže tačas je bila glavna svrha dobrih vladarjev osrečiti svoje podložne z blagostanjem.

Francoski Henrik IV. je, kakor obče znano rekel, da neče prej mirovati, dokler ne bode imel vsak kmet ob nedeljah piščanca v loncu. A zdaj pa žalibog ne mislijo o piščetih v kmetskih loncih, naša slovenska dežela je z davki tako preobležena, da večina davkoplačevalcev le z največjim trdom zadostuje tem terjatvam in da veliko posestnikov omaguje pod bremenom. Glejte, v teku leta 1876 je le uradna „Laibacher Zeitung“ mej drugim prinesla 547 oznanil, katere citajočemu občinstvu naznanjajo, da se ima ravno toliko posestev zavoljo za ostalih davkov na javnej dražbi prodati!

Iz Peterburga 9. jan.

[Izv. dop.]

Včasi se zablistne izza gora iskra, ki kaže, da je še morda mogoče, da vojne za osvobodjenje naših slovanskih bratov na jugu ne bode, temuč, da utegne diplomacija narediti tak ali tak mir, začasen mir, z reformami, kakor jih Turčija in neslovanska Evropa obeta za slovanske kristijane pod muselmansko vladavino. In res je naša ruska diplomacija jako previdna in pazna, ne more je nihče popolnem pregledati, zato nečem trditi, da bi bil koncem vsega nekov začasni mir absolutno nemogoč, da si ne verujemo vanj in pri nas najboljši ljudje ne verujejo. Naša ruska država, naš ruski narod, sta se preveč uže angažirala za Slovane in car sam se je oglasil za „slovansko stvar“. Milijone in milijone nas uže stane mobilizirana vojska, in milijoni se ne mečejo pri nas skozi okno samo za parado ali za to, da bi se bil Turčin za štiri mesece malo ostrašil. Uže ta premislek je močan dovolj, da nas sili verovati, da bode le puška sodila mej nami in mej tujim tiranom in zatiralcem bratov naših. Poleg tega pa, kar sem uže večkrat naglašal, razpalil se je v vsem narodu, kakor občni žar oni nauk, ki so ga prej učili le posamezni apostoli slovanofilstva: Homjakovi, Samarini, Pogodini in dr., nauk, da se Rusija mora zvezati sicer z vsako državo, da pa ima v slovanskih narodih narurne zaveznike, ker brate po krvi.

Ako bi torej po vsem nepričakovani in vrhu vse ter vsake naše nadeje res mir ohranil se, — tudi potem Rusija nij zmagana, Slovanstvo ne nazaj vrženo, kakor sovražniki želé, ker baš silno probujena ideja bode potem de-

Mistek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisa Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Peto poglavje.

(Dalje.)

„Vrlo dobro,“ rekla je gospa Sullivanova. „Šla bom po Kati ter jo prosila, naj pride jutri.“

Kati je prišla. Soba je bila posnažena in urejena. Jerici je gospa Sullivanova izročila nova oblačila, naj jih spravi. Eno oblačilce je oblekla, drugo pa je spravila v omaro v kopalnici stoječo, ki je bila dovolj prostorna za vso njeno obleko.

Gospa Sullivanova, Kati in Jerica so skup zvršili delo, kateremu se je Trueman, od dela vrnivši se domov, tako močno čudil; in veselje, katero je kazal, storilo je oni dan po-

menljiv v Jeričinem življenji; ta dan se je vtisnil v njen spomin za vse njeno življenje, kajti bil je prvi, katerega je čutila srečni blagor, morebiti največi blagor na svetu — da je drugemu storila veselja. Jeričina pomoč nij bila ravno posebno pomenljiva; in morebiti bi bilo izvršeno ravno tako dobro, ali pa še bolje, ko bi Jerica bila tam, kamor jo je Nani Grantova vselej postavljala — namreč iz poti. A otrok nij mislil tega. Delala je kot drugi dve, delala vsako delo z dušo in telesom. Kjer ji je bilo privoljeno pomoči, napejnjala je vse svoje moči. V resnici je mogla reči:

„Mi smo izvršili — gospa Sullivanova, Kati in jaz.“

Le ljubeznjivo srce, kakoršno je bilo srce gospe Sullivanove, je razumelo in čutilo čuti, ko se je Jerica naganjala k delu. Gospa Sullivanova jo je razumela ter jej odločila toliko manjih opravkov, katere opraviti se je otrok

čutil tako srečnega, kot bi ga bila obdarila, ali mu skazala kako ljubav.

Vodila ga je krog po sobi ter mu kazala, kako umno in iznajdljivo je gospa Sullivanova uredila sobo in pohiše; kako je posteljo pomaknila v globok kot, ravno dovolj velik za njo in je s tem naredila sobo prostorno ter jo po Truemanovih besedah spremenila v pravo govorilnico. Mnogo časa se nij mogel preveriti, da nij polovica njegove lastnine kot začarana izginila, tako nerazumljivo se mu je zdelo, da bi mu mala rednost bila pridobila toliko prostora ter mu napravila toliko prijetnosti.

A njegovo čudenje in Jeričino veselje je dospelo do najvišjega vrhunca, ko ga je pripeljala v prejšnjo shrambo za staro šaro in ropotijo, ki je bila sedaj v zares lepo in prijazno sobico spremenjena.

„Res da, priznati moram!“ bilo je vse kar je stari mož, kot se mu je videlo, mogel

lovala v Rusiji na dalje, in tu je je najbolj treba bilo, da je proniknila ta ideja vse kroge. Sicer pa pri nas vemo, da so Turki zviti, lokavi in lisičji politiki. Vse kar se na tej čudnej carigradske konferenciji godi, mnogo je operto na historično in naravno lokavost in lisičjest. Turki nalašč sklepe zavlačevajo in odtezajo, da bi dosegli kakovo raznoglasje mej našo rusko vlado in drugo Evropo. Ali tudi naša ruska diplomacija nij topa, ona dobro pozna turške nakane in po tem previdno ravna. Ceterum censeo: brez vojne ne bode.

Čujemo tu, da se mnogo čita po necih nemških novinah o slabem stanju južne ruske vojske, ki ima prva na Turka marširati; čujemo, da se o necem malostnem krik pred kazansko cerkvijo tu dela po nemških listih „ruska revolucija“ itd. Vse laž in nevera! Jeden naših najboljših listov z začudenjem o vsem tem pravi le: „Tak verni tš svēdēnija, kotorija o nas rozprostranjajut nēmackija gazeti, tak verni tš vivodi, kotorie onē dělajut o našem vnutrenem položenii.“

Ob najhujšemu uri.

Konference v Carigradu še noče biti konca. 11. t. m. je imela zopet zasedanje, in sicer o polu dne in zvečer. A kar se je možem, imajočim v rokah osodo otomanske države, o polu dne še mogoče zdela, se jim zvečer uže nij več.

O polu dne je še telegraf poročal, da se more sporazumljenje doseči, da je držanje Rusije pomirljivo, a ono Nemčije sporazumljenju manj ugodno.

Zvečer pa telegraf poroča:

V konferenciji 11. januarja zvečer je bilo daljše razgovarjanje mej zastopniki otomanskimi in evropskimi, in zopet se je konstatiralo, da otomanska vlada z velesilami nij v soglasji. Turki se vztrajno branijo, da bi posredovale velesile pri imenovanju generalnih guvernerjev in da bi se mejnarodna komisija postavila. Rusija je na konferenciji jasno povedala, koliko je najmenj, kar ona terja in je rekla, da ako se jej vse te terjatve ne izpolnijo, bode si jih priborila nekaj, ali pa vse. Zastopnik porte je odgovoril baje, da turška vlada ne more sprejeti ruskih terjanj, in da bode vselej zoperstavljal se.

spregovoriti. Vsedel se je k peči, ki se je sedaj svetila in kot se je Jerica izrazovala, bila nova, kakor peč gospe Sullivanove. Drgnil si je roke, ker zmrzovale so mu bile v mrzlej večernej sapi zunaj in pomolivši je k ognju, oziral so je po zboljššanem bivališči ter gledal Jerico, ki je v skrbnem napeljevanju gospe Sullivanove pogrnila in pripravljala mizo ter za večerjo kruh opekalo. Na stolu stoječa je vzela čašice in skledice doli izmej lepe vrste krožnikov in skledic, ki so se v trioglati omari svetile, uže poprej je postavila na spodnjo polico, ki jo je mogla od tal doseči, skledo z nekaterimi gladkimi odreski kruha, katere je blaga gospa Sullivanova jej napravila. Truman je par minut opazoval nje gibanje in kretanje, potem pa je počel kratko govoriti sam soboj.

„Gospa Sullivanova je zares spretna ženska in moja staro hišo so popolno prenaredili; in Jerica mi je tako draga kot punčica v očesu in jaz sem srečen mož, da —“

(Dalje prih.)

Prihodnje zasedanje konferencije bode v ponedeljek. Zastopniki velesil porti baje ne bodo nikakega ultimatum predložili. A objavili bodo na novo visoki porti nameravanje velesil, rekoč, da je to objavljenje zadnje in da se ima porta odločiti, za kar se hoče. Ko bi se potlej videlo, da je sporazumljenje nemogoče, bode konferenčni pooblašenci takoj otšli iz Carigrada.

Kakor se zagotavlja, je konferenčni zastopnik Nemčije, Werther izrekel, da ne bode on nobenih koncesij več dal. Ravno tako kot nemški, je tudi italijanski odločen.

12. t. m. telegraf zopet poroča, da je položje kritično. Visoka porta je namreč rekla, da je pripravljena sprejeti one točke Andrassyjevih reform, ki niso s turško ustavo v protivju. Torej avtonomije Hercegovini, Bosni in Bulgariji Turška ne misli dati.

Konferencija baje se ima kmalu skleniti. To smo uže večkrat slišali, a spolniti se do zdaj še nij hotelo. Dobro bi bilo pač, da se ta gordiški voz enkrat razseka, da se politični horizont zjasni ter se prikaže milejše solnce vsemu Slovanstvu — po vojski.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. januarja.

Generala Černjajeva je v Pragi na kolodvoru čakalo nad 3000 osob, ki so ga navdušeno sprejele.

Stari zagrizeni sovražnik Avstriji Lajoš *Košut* menda vendar misli ostati zvest svoje obljudi, da se namreč ne vrne več na Ogersko. Pisal je zopet pismo, da mandata v ogerski državni zbor ne sprejme. Navzlic temu ipak misli romati neka deputacija k njemu na Italijansko, da ga pregovori.

Vzvanje države.

Volitve na Nemškem, kar jih je uže denes znanih, so pokazale jako imenitno in važno prikazen, ki bode vsem nemškim nacionalnim kričarjem jako neugodna. V Berlinu in v vseh večjih nemških mestih so zmagali socijalni demokrati, tisti možje, o katerih Bismarkovci pravijo, da „nemajo domovine“ in proti katerim so se dozdej najbolj ostre in reakcionarne postave delale! V Berlinu je 35.000 volilcev glasovalo za socijaliste! Ta prikazen, za Nemčijo in njene šoviniste neugodna, bode po vsem svetu zanimala.

Iz *Belgrada* se poroča, da so Turki napadli vas Rajac, pa so bili v Njegotin nazaj vrženi. Požgali so dve vasi v Moravi dolini.

Dopisi.

Iz Vipave 12. jan. [Izv. dop.] Morebiti je marsikateremu čitatelju slovenskih listov uže znano, da se je tukaj v Vipavi „bralno društvo“ osnovalo, ki je pa prav zdaj nepotrebno. Da je res odveč, razvidi se iz tega, da imamo čitalnico, ki ima dovolj časnikov slovenskih in nemških, ki tedaj lahko željam slovenskih in nemških (sic!) gospodov vipavskega trga ustreže. Posebno če se ta stvar malo premotri, pokaže se nam precej kam pes taco moli. Namen skrit tega društva je bržkone, čitalnici nasprotovati, da so popustili narodni dom in šli v tabor — nasprotnikov. A to čitalnici nič ne škoduje. Da je pa to temu društvu ložje doseči, izbere si slovensko ime, ki je pa le krinka, pod katero se narodna zavest izpodkopa. Upam si konstatirati, da je „bralno društvo“ nemška kazina se slovenskim imenom. To tedaj

nema nikakih družih namenov, kot čitalnici škodovati. A kljub temu stoji čitalnica na trdnih nogah in se bode še bolj ukrepila, ko bode nasprotnikove nakane uvidela. — Lehko bi naštel veliko reči od „bralnega društva“, ki ga nič kaj ne povečujejo. A to hočem zamolčati, saj bodo gg. nemčurji sami vedeli, kaj s tem reči hočem.

Da pa čitalnica še ne propada, kot jih mnogo misli, to so nam dokazi mnoge veselice, katere je čitalnica v teku pretečenega leta napravila in jih bode v prihodnje, v kar Bog pomozi.

Domače stvari.

— (Iz Ljubljanskega občinskega mestnega zbora) izstopijo po mestnem statutu letos sledeči mestni svetovalci: Iz I. razreda: Dežman, Dreo, Schaffer, Trpin. Iz II. razreda: Bürger, Kaltenegger Laschan, Zhuber. Iz III. razreda: Lasnik, Regali. — Namesto teh bodo volitve letos koncem marca meseca.

— (Premeščenje.) Asistenčni zdravnik v rezervi dr. Kocuvan v Loki je prestavljen v neaktivno deželno brambo.

— (Umrli) je v Gorici 11. t. m. mons. A. Kafol, star 78 let; bil je 44 let profesor v semenišči. Časnika baje nij bral nobenega, razen vladne „Wien. Ztg.“ na katero je bil naročen uže od leta 1824.

— (Iz Kamnika) se nam piše: 7. t. m. smo imeli volitve čitalniškega odbora, pri katerem so sledeči odborniki izvoljeni: gg. dr. M. Samec, predsednik, J. Cenčič, tajnik, Ivan Stele, blagajnik. Odborniki gg.: Janežič, Hajek, Medved, Probinar, Rudolf, Slabajna. Vsem je bil izid povšečen.

— (O šoli) v Dolu na Štajerskem blizu Hrastnika se nam piše: Ljudska šola v Dolu je prava sirota. Šolsko poslopje spominja vsacega mimo gredočega, da vse na tem svetu preide. Skozi pobite šipe veter žalostno tuli. Učitelja uže dolgo nij; da si ima sicer precej plačila, vendar ga letos še nemamo. Tri korake od šole je pokopališče, tudi pripravno, s svojim: „memento mori!“ pedagoga krepčati. Zdajci se tukajšnji župnik trudi, v šoli učitelja nadomestovati.

— (Ostrupljenje.) Poročali smo uže, da je v Slivnici na spodnjem Štajerskem bila 5. t. m. z gobovo juho otrovana žena Ana Mraz. 23. januarja l. l. je Anton Mraz oženil se z Ano Mraz in je živel skupno z njo in s svojo hčerjo Marijo iz prvega zakona. A domači mir je kmalu nehal, začel se je prepir in pasterka je sklenila mačeho umoriti. Mati si je namreč 5. t. m. za zajutrek napravila gobovo juho, in kar jej je ostalo, je spravila v peč, da bi pozneje jedla. Pasterka pa je šla in je arzenika natresla v juho; mačeha jo je potlej jedla in še tisto noč v groznih bolečinah umrla. Preiskavanje jo konstatiralo umor in Marija Mraz svojega zločina tudi ne taji. Ona je mati 6 neodrašenih otrok; najmlajšega še doji in ga je morala v ječo soboj vzeti.

— (Statistika Trsta 1876. leta.) Rojenih je bilo vseh 4430 osob, mej temi 2339 moškega in 2091 ženskega spola. Umrlo je vseh 3930 in sicer 2089 moškega, 1841 pa ženskega spola. Ženitev je bilo 944. Rojenih je bilo 500 več, nego umrlih. V primeri s prejšnjim letom je bilo 255 več rojenih in 151 manj umrlih. Ženitev je bilo 1875. leta 67 manj od lanskega.

— (Samoumor.) Skoz okno je skočila pretekli teden v Trstu neznana ženska okolo 50 let stara na stopnicah neke hiše in se je ubila. Uzrok samoumora nij še znan. — Isto se je ubila 28letna sobarica iz Planine, ko je iz III. nadstropja na dvorišče skočila. Nesrečna ljubizen jej je zmešala glavo.

Razne vesti.

* (Poštno.) Poštna direkcija ponavlja razglas, da se zlato in srebro, dragoceni efekti ali taki predmeti, od katerih se ima colnina plačati na pošti ne sme prejemati v daljino pošiljanje. Trgovinsko ministerstvo je torej poštnim uradom na novo zabičilo, naj pisem z omenjenim obsegom ne sprejemajo v pošiljanje v dežele splošne poštne zadrage.

* (Golju fija.) V Varjašu, temesvarkega komitatu, je pošta zaprla se, ker je ekspeditor defraudiral 300 gld. Pred nekoliko časa je ravno tem drug ekspeditor ravno toliko defraudiral, a ko so kaso revidirali, šel je v drugo sobo in se je tam za verigo obesil. Pošto je iz dobrotljivosti vodstva dobila njegova soproga, ki se je v drugo omožila. Sedanjí soprog pa je zopet 300 gld. defraudiral.

* (Železne črte) so se preteklo leto na Avstro-Ogerskem podaljšale za 724.87 kilom. s 83 novimi postajami.

* (Za lovce.) 4. t. m. je nadgozdar Alojz Stijasny v čepinskem gozdu Zlejancu ustrelil velikanskega volka. Ta zverina je dolga 180 centimetrov, visoka 80 centimet., tehta pa 130 colnih funtov.

* (Sadja) se je prepeljalo iz Bolcana na Tirolskem l. 1876: 1420 centov črešenj vrednih 14.200 gld., češpelj, maril, breskev in zgodnjega sadja 4300 cent. v vrednosti 64.500 gld., grozdja 10.800 centov vrednega 162.000 gld., hrušk in jabolk 42.972 centov vrednih 644.580 gld., potem kostanja 21.390 centov za 213.900 gld.

* (Čudne bolečine.) Lepa Pražanka, iz bogate rodbine je šla s svojim možem v Indijo. Od tam je domov vedno pošiljala pisma, ki so izraževala, ko je bila v interesantnem stanju, največjo žalost. Mati bi se bila najrajši pelala sama v Bombaj, ko bi jo bil soprog pustil, in bi pot tja ne stala 1000 gld. nazaj pa ravno toliko. Nedavno pa dobi mati zopet pismo, v katerem jej hčer piše, da vsem njenim bolečinam uzrok je bil strah, da bo rodila črno dete, češ, da so vsi ljudje tam tako neznansko zagoreli, da nikoli tega. Zdaj pa je porodila belo dete, belega sina, in vse žalosti je konec. Takoj, ko je dete na svet prišlo, je urno vprašala soproga, če je dete belo. In vsa srečna je bila, ko ji je mož to potrdil.

* (Predebeli.) Z Dunaja se poroča, da se letos v prvem razredu več mladeničev nij potrdilo k vojakom, ker so bili — predebeli.

* (Samoumor.) V Solnogradu se je 16. t. m. ustrelil poročnik regimenta nadvojvode Rainerja. Uzrok je neznan.

* (Obesiti) za kljuko pri vratih se je v Pragi hotel nek delavec, da bi videl, če človek kmalu umrje, če se obesi. Pa odprl je nekdo vrata, in mu je veselje spridil. Če ga bo še kedaj vrat srbel, morda si poišče kake druge kljuke, kjer bo v miru odpotoval na oni svet.

* (Kultura.) Na Virtemberškem v mestu Kirchheimu je 2. t. m. po noči županova hiša raztrgala se, ker se je v njej razpočila dinamitova patrona, katero je zločinec v klet položil; k sreči se sobi, kjer je župan z družino spal, nij nič zgodilo.

* (Dober uzrok.) Od neke trgovske hiše v Bordou na Francoskem je prišel te dni na kreditni zavod na Dunaji poziv za plačanje trata, glasečega se na 160 frankov, katerega je naredila neka tamošnja hiša Henriku Franceskoniju v Celovci. Kreditni zavod pa je odgovoril, da se menjica omenjenemu človeku ne more prezentirati, ker so ga nedavno zaradi umora na Dunaji obesili.

* (Razdeljeno truplo.) Pred dvema mesecema se je v Parizu zgodil zločin, ki policiji nij dal miru. Prve dni meseca novembra

so namreč v Seni našli žensko truplo, ki je bilo v dva dela razsekano. Eden del je bil z glavo, ki je bila popolnem obrta; na hrbtu so bile roke zvezane; drugi del pa je bil spodnji život, noge zopet zvezane. Dolgo časa je policija zastoj iskala zločinca. Končno je svojo pozornost obrnila na človeka s slabim imenom. Biloar se je zval. Ženska, h kateri je on prihajal, je bila neka udova z imenom Manaš. Ta je bila zdavnaj izginila. Biloarja so zaprli, a vedno je trdovratno tajil. Končno pa je sam vse izpovedal. Enkrat je namreč z žensko skregal se; prišla je pijana domov in je razsajala. Srdit jo on brcne v trebuh, da se ona takoj zgrudi in dušo izdihne. On poskuša in poskuša, da bi jo oživil, a vse zastoj. Pa vzame britev in začne truplo rezati. Polovico potlej zavije v rjuho ter jo po noči nese v vodo, drugi del pa ravno tako drug dan. Roke ji je zato zvezal, da nijso okolo mahale; ravno tako noge. To gotovo nij po vsem resnično; Biloar se trudi, da bi dokazal, da ženske nij navlašč usmrtil, in da bi na ta način odtegnil se smrtni kazni.

* (Jeklenih peres) se je prošlo leto izpeljalo z Angleškega nad 300 milijonov.

* (Časnikov) izhaja v Londonu vsak dan 19. v angleških provincijah 80, v Uelsu 2, na Škotskem 18, na Irskem 20, na Žerzi 1, sploh vsega skupaj 140.

* (Uže tretji grozoviti umor na Dunaji) Nij še dolgo, kar so glasovitega umorilca listonoše Guge, iz plemenite italijanske krvi rojenega Francesconija obesili; nij še dolgo, kar je drug strašansko morilec oskrnil svoje zverinske roke z materno krvjo, ki tudi čaka, da pride sigurno na vešala — ime družega morilca je Hackler — uže se poroča o tretjem grozovitem zavratnem umoru. Človeka tu bivajočega uže kar stresa, videčega, kako se zločinstvo za zločinstvom vrši, kako si spridena človeška narava v jednomer išče grozovitih žrtev. Tretji grozoviti umor zgodil se je v Hernalsu, takoj pri Dunaji 9. t. m. okolo 4. ure popoldne. Umorjena je bila krojaška vdova stara 82 let. Našli so jo ležečo na hrbtu v postelji kamrice njene. Ko jo je policijska komisija preiskala, našla je utise nohtov na njenem vratu — znak, ka je bila Marijana Gottwald — tako je umorjeni ime — zadavljena. Daviti jo je mogla le tuja roka, kakor se policijska komisija izjavlja. Na srednjem prstu desne roke je koža odrgnena, isto tako na dveh prstih leve roke, kar kaže, da se je napadena branila. M. Gottwald živela je uže 14 let v istej hiši in sicer v dobrih denarnih razmerah. Našli so pri njej hranilničnih knjig v znesku na 900 gld. in v spodnji kijklji zašito denarnico tudi polno denarjev. Koliko je umorjena imela premoženja, se natančno ne ve, ker je to zelo prikrivala celó proti najbližje jej rodbini. Nij še torej konstatirano, je-li morilec storil tudi zločin rop. Ker je Gottwald imela čudno navado proti vsacemu človeku biti na oprézu, v njeno stanovanje nij mogel nihče priti, nego njeni sorodniki. Sluti se torej, da jo je le kakov sorodnik mogel umoriti. Jednega so celó aže prijeli, a izkazal je, da ga uže tri dni pred umorom nij bilo na Dunaji. Starka nij nikogar pustila v stanovanje, kojega glasu nij poznala, in ako je imela s tujcem govoriti, odprla je vrata, ter se postavila pred nje vedno se boječ, da jo kedo ne prime. Sobico je vedno dvojno zaklenila. Ko ji je jeden sorodnikov prigovarjal, naj mu pové, koliko da ima premoženja, ker ako bi umrla, nihče ne bi vedel za njene denarje, nij hotela Gottwald ničesa odgovoriti, a ménila je: „Ne bodem umrla, in če bi se to tudi pripetilo, bodem pa zopet oživela.“ zaradi katere izjave so jo nekateri tudi za prismuknjeno imeli. — Policija seveda ima zopet opraviti čezmerno. Ker ima po dveh tako grozovitih slučajih uže precej rutine, je teško dvomiti, da jej morilec pobere kopita. — Isti dan počil je glas o drugem grozovitem zločinu, ki se je zgodil v Nussdorfu takoj pri Dunaji. Našli so Kristino Tavšek, bišno oskrbnico, na rokah in nogah zvezano v njenej sobi. Omara v sobi je bila sè silo odprta in iz nje 39 gld., črna obleka in še drugo

odneseno. Trije Italijani, delavci pri reguliranji Donave, so baje učinili ta zločin. A jih še tudi nemajo. Če se pomisli, koliko se vsak dan v časnikih o tatvinah, ropih, o samoumorih čita, ki se godé v glavnem mestu Avstrijske, lahko ima človek nekoliko pojma o znamenju časa. Velika večina krađe in rop, ker nema dela, poštenim delom se preživeti, ker je spridene nravi, da je v obupnem stanju itd. Svet še tega ne pomni, da bi se bili na Dunaji v tako kratkem času tako grozoviti zločini kot sedaj, kedaj zgodili. Iz vsega je tudi razvidno, da ima svet le malo več strahu pred silo pravice, naj ta tudi zahteva život za život, in kriminalisti, ki trdé, da je justifikacija sredstvo za odvrnenje hudodelstev, stojé sedaj pred čudno uganketko; nasprotniki vešal bodo skoro trijumfurali.

Odprto pismo

ga. Fr. Ekslerju klobučarju, Kar. Albrechtu ključar-ničarju in Fr. Jašvcu „šustarju“.

Iskali ste v jaju dlake, kakor Vam trem znano, preteklo nedeljo zaradi tega, ker sem pri zadnjih občinskih volitvah delal po moji mogočnosti ter se naivno še pregrešil, ker sem bil v volitvah sobi pri volitvah III. razreda. Upili ste kot jesihari v neki krémi nad menoj zaradi tega, ter rekli, kaj sem iskal noter in da, ako bo še volitev ne bom prišel do srede stopne, uže bom mogel nazaj — a! kakor je gospod šuster Jašove rekel, ko smo hoteli staviti, e kaj bomo stavili, kar Gemeindedinari se reče, pa Vas bo auslieftov. Jaz Vas le prašam, ako poznate kot izvoljeni odborniki občinske postave?! — Poznate li § 22, ki se glasi v nemškem, vam bolj razumljivim jeziku tako le: Da der Wahlakt öffentlich ist, so ist auch der Zutritt in's Wahllokale, soweit der Raum hinreicht, jedermann gestattet, und nur wenn sich die Zuhörer herausnehmen sollten in die Wahl störend einzugreifen, oder die Freiheit der Wähler zu beirren, so ist der Vorsitzende berechtigt, nach vorausgegangener fruchtloser Ermahnung den Zuhörerraum leeren zu lassen. Dieses Recht steht aber nur dem Vorsitzenden, also dem Bürgermeister oder dessen Stellvertreter zu.

To naj Vam služi v pojasnilo in spoznanje, da nimate nikakoršne pravice pri volitvah me „auslieftat“, kakor tudi v prip. ročilo, da kot občinski zastopniki občinske zakone bo j študirate, ter pr-birate, kajti sicer se znate ob kak kamen zadeti, posebno če bodo volitve ovržene.

Na avidanje!

V Kamniku 11. januarja 1877.

Franjo Ozbič.

Tržne cene

v Ljubljani 13. januarja t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 13 kr.; — raž 6 gld. 50 kr.; — ječmen 4 gld. 80 kr.; — oves 4 gld. 10 kr.; ajda 6 gld. — kr.; — prosó 5 gld. 36 kr.; — kornuza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov 4 gld. 28 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 62 kr.; — špeh povojan — gld. 75 kr.; — ja'ce po 2 1/2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 48 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 15 kr.; — slame 3 gld. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. 50 kr.

Dunajska borza 13. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68	10
1860 drž. posojilo	112	50
Akcije narodne banke	815	—
Kreditne akcije	140	30
London	126	20
Napol.	10	06
C. k. cekini	6	—
Srebro	115	65

Služba

občinskega tajnika

se odda s 1. februarjem 1877. leta pri županstvu v **Krškem**.

Plača znaša na leto 500 gold. in prosto stanovanje — marljivim je zraven tega v tukajšnji odvetniški pisarnici in drugi pristranski zaslužek garantiran.

Prosilci — samskega stanu imajo prednost — naj uložé svoje prošnje pri tukajšnjem uradu do **20. januarja t. l.**, ter dokažejo svojo sposobnost za to službo in popolno znanje slovenskega in nemškega jezika.

Županstvo občine v **Krškem**,

10. januarja 1877.

(8—3)

Za dame!

Prave kite

iz zdravih človeških las od 60 do 100 cent. dolge, polne in debele, brez vlog in brez primešanja umetelnih las, da da se češejo in peró. Za trajno in tresirano delo se jamči in cene so jako nizke, samo gld. 2.50 do gld. 6.

Naročbe na deželo se proti poprejšnji vpošiljatvi muštra, proti povzetju urno in rečno izvajajo in nedostatno se rado zamenja.

Da je za komoditeto čest. dam priložnejše, ima podpisani tudi veliko zbirko **specijaliteta las** vseh barv in vrst. Dalje se tudi vsakovrstna **lasna dela** najcenejše izvršujejo in se stara za nova menjavajo.

L. Businaro, friseur,
(361—8) kongresni trg, nasproti „kazine“ v Ljubljani.

Za dame!

Največja trgovina z mobilijami.

Karel Nell jun.,

v Celji, graška ulica št. 75,

prodajalnica sedlarskega, tapecirarskega blaga in mobilij,

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko in krasno opremljeno

trgovino z mobilijami;

velika izbira politiranih in tapeciranih mobilij, t. j. postelj, šifonijerov, umivalnih omar, toaletnih in salonskih zrkal; gotičnih surovih in slavnatih stolov, kredenčnih omar, zastorov za okna itd., kakor tudi tapeciranih mobilij, garnitur, spalnih divanov, baljakov, otomanov, postelj za počitek, posteljnih ulog, blazin iz morske trave in žime itd.

po najnižjih cenah; tudi na obroke.

Vsa tapecirarska in enaka dela se v hiši in zunaj hiše prevzemajo in najcenejše in elegantnejše izvajajo.

Embalaža na lastne stroške računjena.

Mobilije na obročne plače.

Mobilije po najnižji ceni.

Trgovina z mobilijami v Celji, graška ulica št. 75.

Sledeča priznavalna spričevala najbolje dokazujejo izvrstne učinke

Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alopa.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.

Köstelwald, pošta Kupferberg, 23. aprila 1876.

Prosim Vas, da mi pošljete s poštним povzetjem 2 flaši izvrstnega Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alopa. Spoštovanjem
Frane Jožef Fiedler, Köstelwald št. 51.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu.

Unter-Lanzendorf, pošta Maria-Lanzendorf, 8. febr. 1876.

Prosim Vas, da mi prej ko moč s poštним povzetjem pošljete 2 flaši Vašega slavnostnega Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alopa pod mojim naslovom. Spoštovanjem
(394—3) **Karel Mappes.**

Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, **pravega** dobiti želi, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Počuk rabljenja se vsaki flaši pridá.

Zapečaten originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri narejanju samem

Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchenu,
Nižje Avstrijsko.

Zadovoljanje se računa na 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le pravi pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Gradci: Wend. Trnkoczy, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Savnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Preat, lekar; v Trstu: C. Zanetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.

P. n.

S tem izrekano svojim zelo spoštovanim strankam glavnega mesta in kronovine Kranjske najgloblje zahvalo za zaupanje in naklonenje, ki se je firmi

Karel Tambornino,

juvelirska, zlatninska in srebrninska prodajalnica v Ljubljani, vedno izkazovalo; ob enem pa zelo spoštovanim strankam vdano objavljamo, da bodemo pod firmo talstega imena:

„Karel Tambornino“

pri nezmanjšanem skladišču blaga ta posel v prodajalnicah kongresni trg št. 6 in mestni trg št. 18, kakor dozdaj, nadaljevati.

Vedno se bodemo goreče trudili, da rečno postrežemo svojim dragim naročnikom, kakor je bilo to skozi celih 26 let pod osebnim vodstvom ranjkega šefa g. **Karla Tambornino** kot najstrožje trgovsko geslo smatrano in slušano.

Prosimo za to daljno zaupanje, ki nas tako visoko časti.

Z odličnim spoštovanjem

(415—3)

Karel Tamborninovi dediči.

V Ljubljani, 30. decembra 1876.

Najnovejši italijanski godbeni instrument je od vseh godbenih avtoritet priznana

Ocarina

Ocarina

na kateri celo vsak nevesč človek uže po nekoliko urah vaje lahko igra najlepše komade. Neizrečeno melodični in dobro doneči glas dela ocarino za priljubljen godben salonski instrument, in ker je tako neznanstvo po ceni, ima vsakdo ugodno priliko, narediti si prijetno zabavo. — Cene so z navodom vred

Št. I II III IV V VI VII

gl. 1.—, gl. 1.50, gl. 2.—, gl. 2.50, gl. 3.40, gl. 4.40, gl. 5.40.

Št. IV. in V. ubrani za spremljevanje z glasovirom. — Dobiva se edino le iz skladišča

Blau & Kann, Dunaj, I., Babenbergerstrasse 1.

Pošilja se proti povzetju. Razprodajalcem rabat. (406—3)

0 pravem

Wilhelmovem

antiartritičnem antirevmatičnem

kri čistilnem čaji

imamo več glasov, in priobčujemo jih nekaj tukaj, da se morejo bralci orijentirati.

Dr. Rust je v javnem zboru o tem zdravilu rekel: „Wilhelmov kri čistilni čaj zasluži ime ljudskega zdravila, ker vsako leto tisoč dokazov svojega srečnega uplivanja pri revmatičnih in protinskih boleznih daje — zdravilo, h katerem se bogatin in revež enako rada zatečeta, in katero najznamenitejši zdravniki priporočajo.“ — Dr. Röder je pisal v „Med. Wochenschrift“ 1871: „Wilhelmov kri čistilni čaj je po medicinskih zakonih jako dobro narejena zmes tseh rastlinskih snovi, ki specifično upliva na serozna običenja kože, v kateri se vsled motenja ali nehalnega soglasja mej elektriciteto v atmosferi in koži bolečina kaže in večkrat do nezmožnosti raste.“ — Dvorni svetnik in prof. Oppolzer je na kliniki pri postelji protinskega bolnika dejal: „Wilhelmov kri čistilni čaj zasluži večjo pozornost, ker je več bolnikov, katerim sem na njih zahtevanje rabo dovolil, hvalilo njegov učinek.“

(393—2)

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pri nakupu naj p. n. občinstvo gleda natanko na mojo varstveno marko in firmo, ki se vidi na vsakom paketu zunaj, da se ne more ponarejati.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarodne fabrikacije Wilhelmovga antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchenu pri Dunaji ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časnikih.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezikih 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradci: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterli; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar; v Celovcu: Karel Klemenčič; v Kranji: Karel Savnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuč; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Preat, lekar; v Trstu: J. Seravalle, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradci: Jos. Kaligarič, lekar.